

وَأَمَّا مَا سَأَلْتُ، بَنِي نَوْعِ إِنْسَانِي بَعْدَ از مَوْتِ ظَاهِرِي غَيْرِ از أَنْبِيَا وَاوَلِيَا أَيَا هَمِينَ تَعَيَّنَ وَتَشَخَّصَ وَ ادْرَاكَ وَشَعُورِي كَه قَبْلَ از مَوْتِ دَر اَوْ مَوْجُودِ اسْتِ بَعْدَ از مَوْتِ هَمِ بَاقِيِ اسْتِ يَا زَائِلِ مِيشُودِ وَ بَرِ فَرَضِ بَقَا چَگونَه اسْتِ كَه دَر حَالِ حَيَاتِ فِي الْجُمْلَةِ صَدَمَه كَه بِمِشَاعِرِ إِنْسَانِي وَارِدِ مِيشُودِ از قَبِيلِ بِيَهوشِي وَ مَرَضِ شَدِيدِ شَعُورِ وَ ادْرَاكَ از اَوْ زَائِلِ مِيشُودِ وَ مَوْتِ كَه اِنْعَادَامِ تَرْكِيبِ وَ عَنَاصِرِ اسْتِ چَگونَه مِيشُودِ كَه بَعْدِ اَوْ تَشَخَّصِ وَ شَعُورِي مَتَصَوَّرْ شُودِ بَا آنَكِه آلَاتِ بِتَمَامِهَا از هَمِ پَاشِيدِه اِنْتَهِي

مَعْلُومِ آن جَنَابِ بُوْدَه كَه رُوحِ دَر رَتْبَهٗ خُودِ قَائِمِ وَ مُسْتَقَرَّ اسْتِ وَ اَيْنَكِه دَر مَرِيضِ ضَعْفِ مِشَاهِدَه مِيشُودِ بَوَاسِطَهٗ اسْبَابِ مَانِعِه بُوْدَه وَآلَا دَر اَصْلِ ضَعْفِ بَرُوحِ رَاجِعِ نَه مِثْلًا دَر سِرَاجِ مَلاَحِظَه نَمَائِيدِ مَضْيَءِ وَ رُوشَنِ اسْتِ وَلَكِنْ اِكْرَ حَائِلِي مَانِعِ شُودِ دَر اَيْنِ صُورَتِ نُورِ اَوْ مَمْنُوعِ مَعَ آنَكِه دَر رَتْبَهٗ خُودِ مَضْيَءِ بُوْدَه وَلَكِنْ بِاسْبَابِ مَانِعِه اِشْرَاقِ نُورِ مَنَعِ شُدِه وَ هَمِ چَنِینِ مَرِيضِ دَر حَالَتِ مَرَضِ ظُهُورِ قَدَرَتِ وَ قُوَّتِ رُوحِ بِسَبَبِ اسْبَابِ حَائِلِه مَمْنُوعِ وَ مُسْتَوْرٍ وَلَكِنْ بَعْدَ از خُرُوجِ از بَدَنِ بِقَدَرَتِ وَ قُوَّتِ وَ غَلْبَهٗ نِي ظَاهِرِ كَه شَبَهِ آن مَمْكَنِ نَه وَ اُرُوحِ لَطِيفَهٗ طَيِّبَهٗ مُقَدَّسَه بِكَمَالِ قَدَرَتِ وَ اِنْبِسَاطِ بُوْدَه وَ خَوَاهَنَدِ بُوْدِ

مِثْلًا اِكْرَ سِرَاجِ دَر تَحْتِ فَاَنُوسِ حَدِيدِ وَاقِعِ شُودِ اِبْدًا نُورِ اَوْ دَر خَارِجِ ظَاهِرِنَه مَعَ آنَكِه دَر مَقَامِ خُودِ رُوشَنِ بُوْدَه دَر آفَتَابِ خَلْفِ سَحَابِ مَلاَحِظَه فَرَمَائِيدِ كَه دَر رَتْبَهٗ خُودِ رُوشَنِ وَ مَضْيَءِ اسْتِ وَلَكِنْ نَظَرِ بِسَحَابِ حَائِلِه نُورِ اَوْ ضَعِيفِ مِشَاهِدَه مِيشُودِ وَ هَمِينَ آفَتَابِ رَا رُوحِ إِنْسَانِي مَلاَحِظَه فَرَمَائِيدِ وَ جَمِيعِ اَشْيَاءِ رَا بَدَنِ اَوْ كَه جَمِيعِ بَدَنِ بِافَاضَهٗ وَ اِشْرَاقِ آن نُورِ رُوشَنِ وَ مَضْيَءِ وَلَكِنْ اَيْنِ مَادَامِيِ اسْتِ كَه اسْبَابِ مَانِعَهٗ حَائِلِه مَنَعِ نَنَمَائِدِ وَ حِجَابِ نَشُودِ وَ بَعْدَ از حِجَابِ ظُهُورِ نُورِ شَمْسِ ضَعِيفِ مِشَاهِدَه مِيشُودِ

چنانچه ایّامی که غمام حایل است اگرچه ارض بنور شمس روشن است ولکن آن روشنی ضعیف بوده و خواهد بود و بعد از رفع سحاب انوار شمس بکمال ظهور مشهود و در دو حالت شمس در رتبه خود علی حدّ واحد بوده هم چنین است آفتاب نفوس که باسم روح مذکور شده و میشود

و هم چنین ملاحظه در ضعف وجود ثمره نمائید در اصل شجره که قبل از خروج از شجر مع آنکه در شجر است بشأنی ضعیف که ابدأ مشاهده نمیشود و اگر نفسی آن شجر را قطعه قطعه نماید ذرهئی از ثمر و صورت آن نخواهد یافت ولکن بعد از خروج از شجر بطراز بدیع و قوّت منیع ظاهر چنانچه در اثمار ملاحظه میشود و بعضی از فواکه است که بعد از قطع از سدره لطیف می شود...